

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6037

891.99

W-59

2011

2003

Handwritten notes in Armenian script at the top right of the page.

ԱՆՄԵՌՈՒԿ = (կարգանքի քառյակ)

ԿԸ ԶՕՆԵՄ

ՆՈՐԱԿՈԶ

ՀԱՅ ԶԻՆԻՈՐՆԵՐՈՒՆ

147

ԱՆՄԵՌՈՒԿ

ԶԻՆԻՈՐ

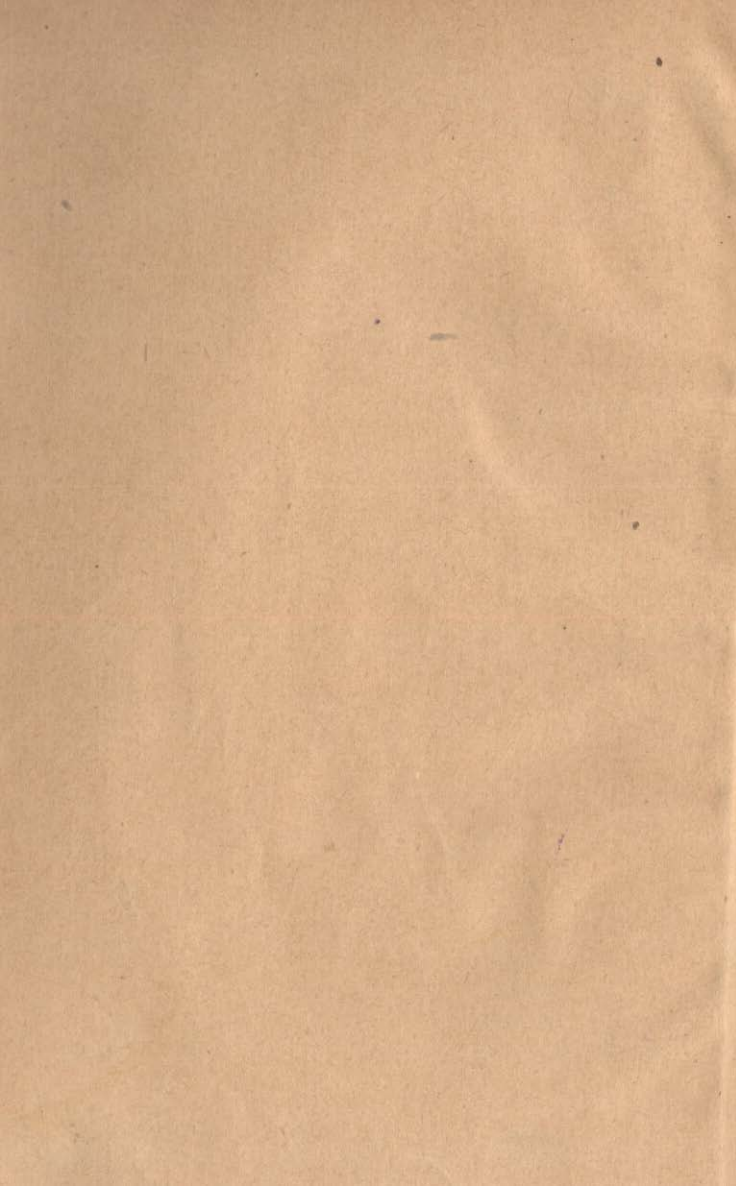

ԿԸ ՊԱՐՈՒՆՈՒԿԷ

Թուրք զինուորի մը նամակը
 «Պատերազանք» Զինուոր
 Պոլիսէն Հունան
 ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ ՀՈՒՄԱՅԻ
 Ինչպէս մարզուեցանք
 Ա. ԶԻՆԻՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ
 Ռաբոբի մարզանք
 Բ. ԶԻՆԻՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ
 Նամանակուրիսն
 Դէպի սազմափորձ
 Տէրիս
 Բուսու
 Գ. ԶԻՆԻՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ
 Զինուորիք նամակը

Տպագրութիւն
 Կ. Եւ Հ. ՏԵՐ-ՆԵՐՍԷՍՅԱՆԸ,
 Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱԿ

ԿԺ

ԱՆՄԵՌՈՒԿ

ՅԾԻ. ԳԳ

Կ. 58

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԶԻՆԻՈՐ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Մ

ԿԸ ԶՕՆԵՄ՝

ՆՈՐԱԿՈԶ

ՀԱՅ ԶԻՆԻՈՐՆԵՐՈՒՆ

~~ՍԵՐՅՈՒՅԱՆ~~

Կ. ՊՈԼԻՍ

Տպագր. վ. և շ. ՏԷԲ-ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ

1911

3660

858-87 4

~~6832-57~~

78011-д.2.

Թ ՈՒՐՔ ԶԻՆԻՈՐԻ ՄԸ ՆԱՄԱԿԸ

Զինուորսբեցէ դառնալէս ի վեր, կը հար-
ցընեն ինձ բարեկամներ, քէ մեզի՝ Գրիստոնեայ
զինուորներուս հետ ի՛նչպէս վարուեցան Թուրք
զինուորները: Պոլիս հասնելէ անմիջապէս ետքը,
ձուլմա Պալատն՝ Թուրք զինուորէ մը կ'ստանամ
հետագայ նամակը, որ բարկեալներուս հար-
ցումին իբր պատասխան կրնայ ծառայել, գա-
ղափար մը տալով՝ մեր և անոնց մէջ եղած
յարաբերութիւններուն նկատմամբ:

Հուզուրը պիտակերիմէ:

Մուհապէթլու իբի կէօզիւմ գարսաշըմ վարդան էֆ.իէ

Պու քէրէ էվէլա զաթը ալիլերինիզ սուրէթը մահսուէսէ
սէլամ օլնսգսան սօնուա, վէ կիւզէլ հաթը շէրէֆլերինի խ-
թիֆսար իսէրիմ, Պէնի սիւալ իսէրսէն, համս օլսուն վու-
ճուսըմ սըհաթ վէ պէրքէմալ աֆիյէթ իւզրէ պիլէսինիզ, վէ
հէմանսէ, սէն տախի սըհաթ վէ աֆիյէթ իւզրէ օլմանը ճէ-
նապը Հազգա նիազ իսիյօրըմ. էյ գարսաշըմ վարդան էֆ.
սէնի պէն տահա հաթըրմսան չըգարմայօրըմ, պէլքի սէն պէ-
նի ունութմուշսըն, իլլա պէն սէնի հիչ պիր վազըթ ունութ-
մայօրըմ. էյ գարսաշըմ իշթէ սանա մլ.գթուպ իլէ պէրապէր
պիր զարֆ իչինսէ ռէսմինի կէօնսէրիյօրըմ. մահսուս իբի
դուշ վէրսիմ սանա կէօնսէրսիմ, եիրմի դուշ օլսա պէն
սէնի մահճուպ պրագմամ. էյ գարսաշըմ զանն իսիյօրըմ պիր
պիրիմիզի հիչ պիր վազըթ ունութմայաճաղգ. ռէճա իսէրիմ,
սէնսէն սըգ սըգ մէգթուպ իսթէրիմ. էյ սէվկիլլի գարսաշըմ,
սիզին հազրէթինիզսէն տօլայը, ահ վարդան սէյօրըգ, էօլիւմէ
գասար սէնի ունութմայաճաղգ, Պու թարաֆսան Պաշ չաուշ,

Մուսթաֆա չամչ, Ալի չամչ, Էօմէր չամչ մահսուս սէլամ
իսէրլէր վէ հաթըրլարընը սօրարլար. պիրինճի շիլմի օնպա-
շը վէ գանօն Ալի օնպաշը, վէ Պայրամ օնպաշը, պէշինճի
օնպաշը, Մէհմէտ օնպաշը վէ Հայիլ օնպաշը, Տուրմուշ օն-
պաշը, սօգուզնճը Մէհմէտ օնպաշը, վէ սէնին արգասաշլարըն
ճիւմլէսի, սաղ պաշ նէֆէրսէն սիւմէն նէֆէրինէ գասար այ-
րընա մահսուս սէլամ իսէրլէր. բէնա իսէրիմ Վարդան էֆ-
պու մէզթուպ էլինիզէ կէչէր կէչմէզ ճէվապընը կէօնսէրէ-
սինիզ, իսթիրհամ էլլէրիմ գարսաշըմ. պազի տուս

Պիւստէրին

Պէօլիւկ Էմինի Տէրվիճ

Չորս Տասնապէսի կնիք՝ նամակին եզերք:

ՊԱՇՏՊՕԶՈՒՔԸ ԶԻՆԻՈՐ

ՊՈԼԻՍԷՆ ԶՈՒՄԱ

(ԳԱՐԶՈՂ ԶԻՆԻՈՐԻ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԻ ՅՈՒՇԵՐԸ)

ԹՕԹ ԳԱԲՈՒ

ՍԱՌԱՅԸ

«Սիրան արքունա սալեթ բուսուրա»ն
Երբ սսացանք մեկն, առիկն շունչ մը լայն,
Ա՛յ զիւնոր էիկն, անդրանիկ զիւնոր,
Պիտի սպրեիկն կեանքի մը մեջ ընր:
Հիւզաւարթի օր մը, Վարդանանցի սօն,
Ճերմակեղեկնոյ գացիկն շիտակ հոն,
«Ախար սակեր»ը, ուր մեյ մեկ «ճգսան»
Լեցրնեկն արագ ու մեզի կուտան:
Բակը կ'սպասեկն, ձայն մը կը պոռայ,
«Ազ Սարայրըւր, հերեշ պոռոպայ».
Ու բազմութեան մեջ մարդեր կ'երերան,
Եւ տեղոն դիմեկն ցուցուած սեկեակն այն:
Յոյն կիկն մը, ձայնովն իրեկն պահեպի,
Պոռայ ու կանչի. «Եօզ մոռ Անկարի

Թեչօ ափռասս, ծակիւն, ֆիւսեւել եօզ,
 Քե օ Անկարի սիգ կեօրսիւնիգ ձօզ»:
 Մեկն աչ ձեռքիւն մեջ ունի «խօրիսա»,
 Փրկութեան դրամ կորգե որ աւն սայ.
 Ուրիշ մ'աչ վագե սայիւն ու սնդիւն.
 Հասաստեղու թե ձիշ ու ձիշ Մարսիւ
 Ինք կոխե սեւը եռունն սարիֆիւն,
 Տարիֆն իր նամար, ո՛հ, ունեւ մեծ գիւն:
 Զիւնը սնդադար տեղայ երկիւնիւն,
 Ոսֆերնիս մեզ դեւ ըրած է աչ ֆեւ,
 Ու փայտ կը կորի: Դորուր «ֆեպայգիւն»
 Ապրակիւր գոյի իր ձայնովը «ձիւն»:
 «Բիտե»ի մը մեջ մետրուսկ սաֆ,
 Դնեւիֆ ու սակիւնիֆ թերակնիս շիսակ:
 Բացը շարուած կսւն վրակնեւ ձերմակ,
 Վարակնիֆ տրքեւնն մեկեւիֆ սննդիֆ սակ:

**ԶԻՆԻՈՐԻ
 ՀԱԳՈՒՍՏ**

Իրիկունն հասար, հարաւեցիւն մեզ,
 Կարգաւ շարեցիւն ոչխարի պէս հեզ,
 «Պակսա մուզիգակն» առջեւնիս սնդար,
 Ետեւեւ զացիւնիֆ մոռնալով մեր ցար:
 Խունն թագմութեան մեջիւն իբր հոսակիֆ,
 Բարեցիւնիֆ, սնդակիֆ, «Հարպիտ» հարակիֆ,
 Ուր երակիֆ «գօլուր», «միսաֆիրհակն»ն.
 Մեկ երկու հոգի հոնն խաղեր հակեւն.

Բաշտնեանը հոսս պէտք է յիշեմք,
 Թո՛ղ Աստուած պահէ իր հոգիին շեմք:
 Զինորի հագուստ տունի մեզ կարգաւ,
 Ամեհիսն իրենը սունկերով հագաւ:
 Որին սաքասը եկաւ խոշո՛ր, շն՛ն,
 Որ նեղի մը հետ փոխանակեց զայն:
 Կարճն ու երկայնը, գերն ու նիհար,
 Իբր մօտեցան ու բացուեցան յար:

ՄԵԿՆՈՒՄ

Ուրբաք իրիկուն, կունակնիս քեցած
 Փոխանորդներնիս ու գոյգ մը «բահին» հաց,
 Հասանք Սիրեմի, դեպի կայարան,
 Ցասկեցիկ խկոյն սանդուխներուն վրան
 Մեմք «վսկոն»ներուն ու նետուեցանք ներս:
 Զինն տեսնուեալ աչք բարեկամներս:
 Բազմուքին շեցաւ կայարանին բակ,
 Աղբաս ու հարուս, ծերուկ, ստանբակ:
 «Պակսա մուզիգա»ն զարկաւ քրքուն
 «Էյ դագիդ»ը, ու «վսկոն»ներուն
 Անիներն խկոյն կը շարժին կամաց,
 Զնոքեր սեղմունին դուրսէն երկարած.
 «Լօգունաքիմ»ը արագ կը սուրայ
 Յորդ սեւ մոխր ձգէ «վսկոն»ներուն վրայ:

Շաս կայսրաններ հասսւիք ու կեցսւիք,
 Հիմակ միսքս չի որ սաւ աննից գսնիկ.
 Կոռախոռմբն հասսւր ի Տէսկադան,
 «Ագսարմա» եղսւիք մեկիք անոր առայ:
 Ակսնցիս հասսւր երգեր հայկսկսն,
 Ո՛հ, արդեօք հո՞ւ աչ «հեկնոռմեկն» եր կսն
 Ըսի ինկնիրեկն: Քսնի մը աղջիկ
 Կսրմիր գոգնոցով, գծիկ շաս մօսիկ
 Կեցած կ'երգեիկն, ձեռնոռնիկն դրօշակ,
 Կարժայեքի մը հսկողութեան սակ:
 Աննիք կ'երգեիկն ձայնով մը հասսուն՝
 «Դաշնակցակսն խոռմբ գնակիք մեկիք Սասուն»
 Կերջիկն քահանան սարսգով Հայոռ,
 Հոդ մեզ երեցսւր, մեզ խօսեցսւր ու
 Ողջերք մսոքեց սն. հոնկեց կը մեկնիկիք,
 Ադոր օդ կ'ընէ, պայծառ է երկիկիք:
 Տրանս կը հասնիկիք. «պսնսս մոռցիկայ»
 Չարուի անդադար. մեր դեմը կուգայ
 Միսքսսարք պեյն, ու կը ճսռէ սն.
 Փսռսսոռեկով մեր հոռմկու «Կարան»:
 Անկեց աչ կ'անցնիկիք կը հասնիկիք Սերեգ,
 Զիկնորի քսրեք հոդ կը սոռի մեզ:
 «Լօգօմսքիով» ը նման սսսսնի:
 Արսգ մը սսռայ. մեզ հողկեց սսնի,
 Եւ... եւ կը հասնիկիք ի Տէսիր Հիսսար,
 Մեկիք որ կ'սրեցիկիք սյնիսն շեռ ու սսր:
 Դիմսսոռեցիկն մեզ, շսսսերեկերով
 Գիւղսցիկերը: Գիշերն կընէր գով:
 Եռսգ ու գիկնոր սոցեկնիս կ'իյնայ,
 Ու մեզ ոռդակի հասցրեկ շոռկայ:

ՃՈՒՄԱՅԻ ՊԱԼԱՏ [Մանկեղանիս], Թուրքերու լիար սահմանաց լուխն
ժամ մը հետո: Վերի օճապոյտն նախքան Պարսօվա կը տանի:
Հոն կայ կամուրջ մը որուն կէտն սահմանը կ'սկսի:

Այդ գիշեր, հոս հոն արձարուի, մեջ
Տեղաւորուեցաւ, հաւաքուի մը վերջ
աւ մը փնայաւ, ու հետեւեալ օր
Քիչ մը կազմուեալ, աշխարհ մը նոր,
Գեղի գորակոց մեզի կը սանիւ.
Մեզ հոնկէ կուսաւ երեք գոյգ «քահիկ»
Նստեալ «եկվիկ»: Կար երեք «գօնայ»
Ճուստ հասկեր, որերնիս միմիկ,
Շատեր խոսք եղած, բոնեցիկիս ճակքաւ
(Չիտ բնոցուցիկ շատեր աւեկ քաւ)
Ճուստ Պարսիկ: Լեռներու մօտեկ,
Գետի եզերք, ու ասեկ ասեկ
Նստած հաւաքելով մեկ միջոց փայտիկ,
Մեզ հաւար շատ քաւ, գրեթէ ժամեր հիկ:
Բայց դեռ հեռու եր գիւղի «Լիվօնովա»ն,
Կը ընկուար կոր ոստերնու «սայաւ»:
Մոտքը վրայ հասաւ, ալ չեկ տեսնուիր
Առջեւեկ զացոյ գիւղերնէր ժիր:
Տեղ մը գոցուած եր ճակքաւ յորդ ջուրով,
Ու սահեալ արագ, կ'ոտուար, կար ալ հով.
Հոյ սոքեցիկիս մեկ ոստերնիս յոգնած,
Անցաւ աւեկ ինչ կոնակիս առած:
Բայց շատեր վախկոց, դարձաւ հողիկ եւ
Իրեկց փնտերով հաւաքուի մը կե:
Մեկ քիչով մը փիչ, սակի յիտուկ հոգի
Կարեւորութիւն չեկ սար ոչ ոքի,
Եւ յամառութեալք աւեկիս գոց գոց,
Կուզեկ հասկիչ ու հաւաքիչ գիւղիս այդ:
Մոտքը պատած է, եւ երբեք երբեք
Կը տեսնեկ յոյսեր որք մարիկ մեր դեմ,

Առաջագլուցներն մեզ շուրջի վառեն
Մենք աչ փոխադարձ կը վառենք վարեն:
Ու աչ հասաւ ճար փառչոռ առաջ,
Կը սասանիկի մերք ճախ ու մերք աչ,
Գարձակի շեններե, ու յանկարձ հենո՞ւն
Լոյս մը երեւցաւ, անշարժ, պրպրուն . . .

.
Բաւական մը ետք, այդ շոյիսի առջեւ
Հասանք, շունչ առիկ, հոն երկարուստ,
Բայց, ո՞վ Տեր, վրը՞ժ, փանհոռչս կը սուրայ,
Սուրբով կ'անցնի գլխունունս վրայ:
Հագիւ հագ մտնեմք «խան»երե մենք ներս,
(Ախոռի մը մէջ. ո՞նի պատկեցայ ես . . .):
Սուրբոյնք մը հիսն կայ եղեր այդ գիւղ,
(Բերքն է ծխախոտ, կար, անարատ իւղ)
Գետ ներս շտաճ մեծ պահիսի սեւեւ,
Կտնն ուսիք փանհոռչսով «հեռեւ»:

Հետեւեալ առտուն, մեզ, բերանաբաց
Գիտեց գիւղն անբողջ: Գիւղի սեպուտ հաց
Գտնեմք մենք հողիկց: Պուշխարի մասուն
Մը կար շատ փոքր, բացիս անոր դուն,
Ներս մտնեմք անիկց, ու աղօթեցիկ,
Ծերունկ ու դողդոջ փահանան աչ ինք,
Գաղով ծայր տունս սուրբ ժամերգութանց,
Հոս իր ընտանիք խորհիս անեւ անձ:
Անիկց աչ մեկնիկի, կ'երջանք մենք ճանաբայ:
«Սերբեմիչ» անուն մեկ փոքր «գաւապայ»
Կար անիկց անդիս. հոն աչ երբ հասանք,
(Թուղթի վրայ է որ հասնիկիս սասանկ

Արագ մը, գիտե՞ք...) Հոն հսկողիս տեղեր
 Մեզ տեղաւորեն. այնտեղ կայ եղեր
 Ակ հոսող ջուրի, կիզիչ հսկիւցոր,
 Մեկի կը դիմեմի հող, կ'առնեմի ափ այդ դուռ,
 Եւ իսկոյն հսկունիս շատեր հոն մեկուսի,
 Ռոռնի փոխարեւն «մեքաշիկ» մը սուն:
 Նեւսի Պոչի ճիշդ ծովու բաղնիք,
 Միայն թէ քարե, ձեռով մը փոփոխի:
 Դուրսը տեղ կայ որ այնքա՛ն ջուրն է եւ,
 Հաւկիթ, հաւ խաշե փառաւոր մը կեր:
 Հող կը գիշերեմի, առտուանց կսկնուի
 Դուրս նեւսիսի մը ձգած մեր տեղը կակուռ,
 Ու ճամբայ կ'եղանի դէպի «Սիմիթի»,
 Ուրտեղ, ըսին թէ, ծխախոս է լի:
 Մեզի հսկողիս գիշերաներն
 Կը հարցունեմի միշտ, մոտ է թէ հեռո՞ւ
 «Սիմիթի» գիշեր. — «Աչքը սահաք վար»
 Կ'ըսէ գեղջուկ մը: Լեռներէ դարձար,
 Կ'իջնանի եւ երթեմն, կ'եղանի մեկի շատ հեղ.
 Անդադար քաշեմի, կը կտրեմի շատ տեղ.
 Ու մոտեցայ մեզ անոնի գիշերան,
 Որը հեծիտն, որը հեծած ձի,
 Բարեւ սունի, կ'ըսեմի, «Սիմիթի պուսան
 Ուզագ մը սքր յօգ», պուսախան կուսան
 «Աչքը սահաք վար»: Տեր Աւսուած, ով դիմ
 Աշխարհի վրայ ինչ տեսի մարդիկ
 Գտնուի եղեր: Երբ քաշեցիմ շատ,
 Այնու կը հասնիմ ջուրնու զիւղն այդ,
 Ուր կը գիշերեմի կեւ քարն կեւ արթուն:
 Անկից ալ ճամբայ ինկանի մեկի առտուն:

«Քեթիփ»ներ ուրախ դեռ արձակուած ինր
 «Ճուռնա Պաշա»էն դառնայիկ այլ օր ,
 Կայսառ գիշացի , փափուկ Պոշտեցի
 Բովի քով անցան (քուսն ու խեցի...):
 «Ուղորդւ՛ր օրուն» ձայնեցիկն աննց ,
 Աննիք որ մեր կեանքն սպրեցան շատնց:
 «Ճուռնա»իկ շատ մօտ գտնուեցիք ալ ,
 Երբ խոռը խոռը գիւնոր սկսաւ ծայր սալ
 Հեռուէն , սեփսեփ : Եռագն ալ կոպար ,
 Երբ տեսնիք զաննիք , մեկն իբրեւ ձագար
 Սկսանք քաշել : Երբ սպանտրու
 Բովիէն մեկն անցանք , բարեւեցիկն ու
 Արագ մը գացիկն : Զօրանցն իսկոյն
 Երեցոց մեզի ձեփձերմակ իր գոյն .

Բով քովի շարուած անկողիկներ շայն
 Ընդունեցիկն մեզ , Թորքը ու Հայն ,
 Յոյնը ու Հրեան : Գլխունուս վերեւ
 «Գարօթ»նիս փռեցիկն սալով անոր ձեւ
 Միսնտրունն նման : Մեր այդ վերարկուն
 Պիտ' ըլլար վերմակ անէն իրիկուն :

Մեզ ընկեր տեսնիք՝ Արաքն ու Պոշտակ ,
 Ու Եւրօթօթցիկն եւ Թորքն ու Բօմագ :
 Այսքնն ու Մահմուտ , Սալիկն ու Ահմէտ
 Բարեկամացան իսկոյն մեզի հետ :

Հեռեւեալ գիշեր հասաւ շատ արագ
 «Բիշափ»ը հասնող որ հոսէր կարագ .
 Պատուական ալ էր շանիչիկն «խօշափ»
 Զի շու էր եփուած , չեւ ուզեր պօշ շափ :
 Բզայնտրն թիփ թափ հանեցիկն շատ ձայն
 «Բառապանա»իկն եզերփիկն վրայ շայն :

Կարծես երկիկնէն մեկն «Ճուռնա» ինկանք ,
 Որ քիչ մ'ալ սպրիկն ինր ու սարքեր կեանք :

ԻՆՉՊԷՍ ՄԱՐԶՈՒԵՑԱՆՔ

ԱՃԷՄԻ
ԶԻՆԻՈՐ

Առաջին անգամ, մարզանքի համար
Երբ մեզ հանեցին, Տեսան որ յարմար
Էինք ամենիս, Եւ վարժ ալ արդէն՝
Զի չէինք եկած... լեռնէն ու արսէն,
Այլ շիտակ Պոլսէն մենք էինք հասած,
Ու կերած մարսած... ներմակ ազնիւ հաց:

* * *

Տասնապետնիս նախ կոչեց՝ Հ ա զ ր ր օ՛լ,
Ս ա դ ա՛, ս օ լ ա՛, ս ե օ՛ն, Եւ մենք իբր հոլ,
Գարձանք ու դարձանք, կարծես պտուտակ,
Հողը կը փորուէր մեր ոսկերուն տակ:
Կ ե ռ ի ք՝ ս ե օ՛նն ալ սորվեցանք շուտով,
Առա՛ջ, Ե՛՛ս՝ դարձանք մենք իրարու խով:
Կ ե օ Վ ս ե ի ս ե օ ն ս ի ւ ը ը ս ա ղ ա կ ա մ ս օ լ ա,
Ի լ ե ռ ի՛, կ ե ռ ի՛, բան մը որ կըլլայ
Խիստ նկունուքեամբ: Թ օ փ ո լ զ լ ա ը զ ա լ յ ը ը ը
Զերեւցաւ այս ալ մեզ համար ծանր:

Պանագլարը պի՛լ ք, այս հրամանին՝
 Սրունգնիս, իսկոյն, կարծես էր կարկին,
 Բացուած ընդունեց մարմիննիս վրան:
 Տասնապետնիս նոր տուաւ հրաման՝
 Ելլե՛ր գալչալա՛, գօլլարը ուզաք,
 Գօլլար եօգարը, ասոնք մենք զաս զաս
 Անքերի բրինք, զի գիտակ էինք,
 Երբ դեռ փոքր էինք եւ սարեկան հինգ:

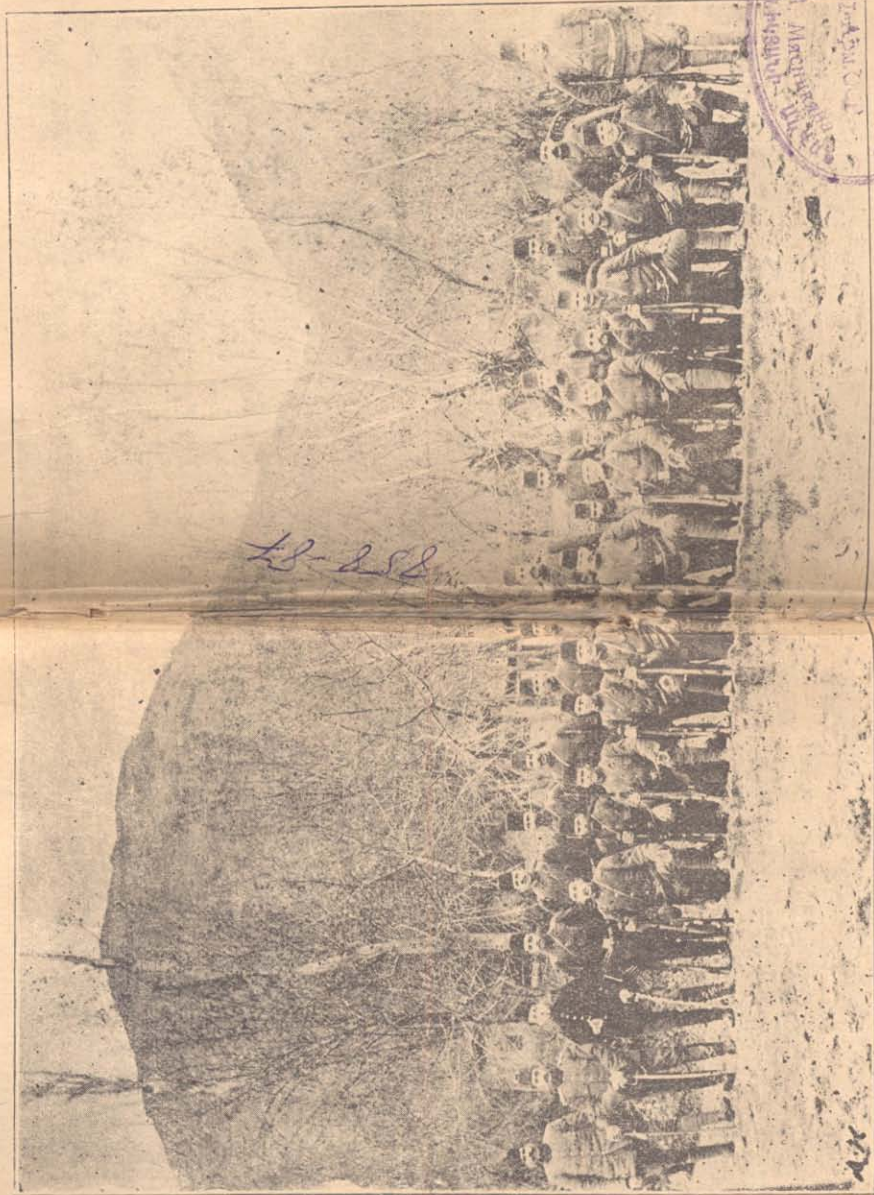
ՀՐԱՑԱՆ

ՌԻՍԻՆ

Երբ այսպէս ուրբ, տասն օրեր անցան,
 Այն աստն տուին մեզի հրացան,
 Որ եկաւ նախ ծանր, զի չէինք կրած,
 Ոչ ծանրութիւնը գիտցած ու գրած:
 Ճիշդ ու հիշող կռուէր ան չորս փրկեցամ,
 Ուսերնիս դարձար կը փաշէր անգամ:
 Սիլահն օմուզա, ետքը Սեւամ տուր,
 Ընել սկսանք եւ միտս կեցած լուռ.
 Յետոյ սկսանք հրացանով մարզանք:
 Զանոնք պատմելու հիմակ հոստեղ զանք:

* * *

Քալել սկսանք հրացան մեր ուսին,
 Մեկ ոտք նետելը ուսանք միասին,
 Եւ չորս չորս հոգի իրարու ետեւ
 (Մանկան ութ հոգի է որովհետեւ)

ԲՈՏՈՒՄԻՆԻ ԳԻՐԸ. — Տեղիէ կապու կողմէն պարտուս: Սպանեանց մշտեղիցը մ. Է. Կոստանի
 Լ. Ե. Կոստանի, որուն ԲՈՏՈՒՄԻՆԻ ԳԻՐԸ ԳԵՂԵՍԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ: Յունիկ
 կողմեանց աջ կողմէն կ'ըստը Տիմուր Ահմադով:

6832 7

Փայտի պէս արունգ նետեցինք առաջ
Եւ հօնելով միշտ մերին թելը աջ:
Գըք ա մա՛ր շ:

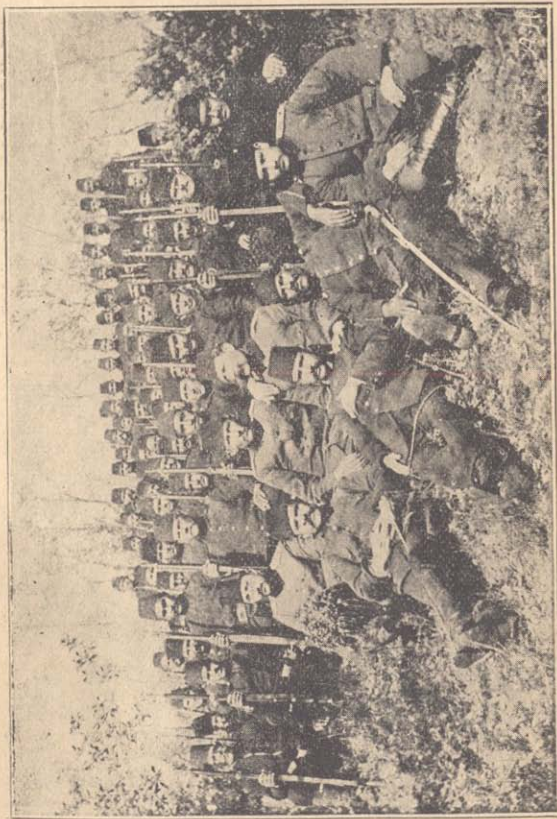
ՍՕ՛Լ ԱԱ՛Ղ, ԱՕ՛Լ ԱԱ՛Ղ,
ԳՐՔԱ՛ ՏՈՒՐ,

Մենք միշտ փախեցինք, կարծես բնասուր
Ձիրքեր ունեինք, եւ կանոնաւոր
Քայլեր նետեցինք իբրեւ վարժ զինուոր:
Եւ մանկա իլէ սաղա, սօլա չա՛ր ֆ,
Հրամանն ըրինք դառնալով կարգ կարգ:
Իսման հարաքէք, այս մարզանքն էր որ
Մեր ձեռքին ոսփին պիտի սար ոյժ նոր:
Ու թիւ ֆէնկի թուր, պիր, իփի էլլէն
Հրամանը մենք, ըրինք սրբալէն...
Թիւ ֆէնկի ուղաթ, սօղրու իլէրի
Եօգարը գալսըր, վերմէին կէրի
Վուճուճընը ըզը: Եւ կեցած շիտակ
Կրկնեցինք մենք միշտ վառ արեւին տակ:

ՈՐՍՈՐԴԻ

ՄԱՐԶԱՆՔ

Որսորդ զինուորի համար նոր մարզանք
Յոյց տուին մեզի եւ մենք սկսանք.
Տաղընքն ի գամ, եւ ավելը հարթը
Ասոնք պատրաստեն կռուելու մարդը:
Երբ որ Ավա չըգ տուի հրաման
Գիտե՞ք, նիւզ բոթած համրիչի նման
Իրարմէ բացուին զինուորներ բոլոր
Ճիշտ երկու փայլով, անոր համար որ
Թեճամիին հետ երբ դեմ առ դեմ գան
Չկոտորի միշտ, զինուորներ այնքան:

ԲՕՏԱՒԻՆ Գ.Է.ՄԸ. — Սպաները հայր. զինուորները գուռակ (Թուրք, Երամ, Պոստակ, Բոսնաց, Հայ, Յոյն, Հրեայ զինուորներ): Վերջ՝ ձախկն կողմին հարձակող Յինուր Անճարու։

Ու այսպէս կերթան բացուած ձախ ու այ
Հրացան ի ձեռին դիմելով առայջ:

Սողոսկելով ալ ըրինք մենք մարզանք
Երեսի վրայ քալել սկսանք:

Նշանաձի մեզ ավնը քալիմի
Ալ սորվեցուցին, լաւ հասկըցաք մի,
Զի պատերազմի դատքին վրայ երբեմն,
Երբ թշնամին ալ կը կրակէ մեր գեմն,
Զայնէն պայթումի շտուիր հրաման,
Անոր զսաճ են ահա այս դարման:

* * *

Ա ք ե շ ի չ ի ն ս ո՛ լ ս ու լ ը Վ Ե գ ա ք ա ն՝
Կրակելու համար է մի նախաբան.

Մ Ե Վ Ղ Ի ա լ, Տ Ի Ղ Ն Ե Օ Բ,

Ք ի Լ Ֆ Ե Ն Կ ի ս ո՛ լ ս ու լ ը

Ե Ե ր Ե Ե ա՛ ր Ե Լ գ ա՛ լ ք,

Ի Լ Ե ր ի մ ա՛ ՛՛ ու շ,

Տ ո՛ լ ը,

Ն շ ա ն կ Ե ա ն ի Լ Ն ի Լ Ղ,

Ա ք Ե՛ շ.

Ա ք Ե շ Բ Ե՛ ս,

Պատրաստեն ստոնք, որսորդ մը սանկ կէս:

Նախ մեզի տուին սուտ հինգ հաս փամփուտ,

Անկարող էր ան ծակել փոր կամ կուտ,

Զի անվառող էր. քրտաք ու քրտաք,

Մալգերնուս դրինք, իբրեւ կընենք կրակ:

ՆՇԱՆԱԶԳՈՒԹԻՒՆ

Նշանաձգութեան սկսանք օր մ'ալ,
— Տարիներ առաջ կրնայի՞նք հաւատալ —
Լեռներու մեջտեղ վայր մըն էր պատրաստ,
Քանի մը ծառեր կային հոնտեղ հաստ .
Վրաններ երկու կային հոն կանգուն
Քանի մը զինուոր փառեցին հոն փուն:
Հարիւր եւ յիսուն մէքոր հեռուանց
Պիտ' արձակեինք: Զատ զատ ամէն անձ
Հրացանը մաքրեց: Արեւ կար շատ սաք
Զօրքեր փառուեցան վրաններու սակ:
Առաջին հրացանը պիտի պայքեր նոր,
Ամենիս մեկտեղ բերանը անոր
Եփտս մեծ անձկութեամբ, լճու, կը նայեինք .
Նախ պիտի պարպեր մերին սպան ինք:
Փողը կ'երար, կ'ուղղուէր հեճեճին
Որ մեծ լեռ մ'ունէր կանգուն իր ետին:
Ու, պամ, վրժ, պայքի փամփուռէն ու սուրայ
Եւ ծակ կը ձգէ խախտակին վրայ,
Ուր զծագրուած կես մեջքի մ'սուներ,
Նշանառուին կուտայ հրաւեր:
Պայքումէն յետոյ, խախտակին մօտէն
(Ուր ի ս թ ի ֆ է ա մ կայ լաւ շինուած արդէն
Պահուելու համար) կ'երեւայ դրօշակ
Ու մեջտեղ կ'ելլեն զինուորներ երբեակ,

Դիտեն սախակը, հետքը փնտրուեն,
 Ուր որ զարկած է, վերե՞ն թե՛ վարեն:
 Մեկէն սասներկուք քուանշաններ
 Տախսակին վրայ, դարվար ու դարվեր,
 Շրջանակներու մեջերն են գրուած,
 Եւ նշանառուն ո՛ւր որ է զարկած
 Ցուցնեն հեռուանց քուանշան կրող
 Կոր քիթեղներ՝ որոնց սակ կայ ձող
 Երկար ու բարակ: Իսկոյն ասդիէն,
 Կ'արձանագրբեն մեծ տեսակն արդէն:
 Զինուոր կը բաշուին հովէն հէտէ Ծիւն
 Ու կ'անյայտանան սիբէրիէն Եսին:
 Մինչեւ չորսհարիւր մեթրը հեռուանց,
 Նշան առնելով ըրինք լաւ ժամանց:

ԴԵՊԻ
 ՌԱԶՄԱՓՈՐՁ

Առտուն շատ կանուխ, սիլահ պատրան
 Հնչեց փողահարն, գօ՛վուշը մրնան
 Քանի մը զինուոր, մենք դուրս կը նետուինք,
 Պեօլիւկնիս վարեն սասնապետներ հինգ:
 Ամեն մեկ գօվուշ իր զօրքը թափե,
 Ամեն մեկ զինուոր ի կարգ կը շտապե,
 Պայուսակն առած մեջքը նեպհանէ:
 Ուրախութեան հիշ զինուոր մը հանէ:

Իսկոյն, շատ արագ, կազմուիցն քապուրֆ,
 Արաբ, Հայ եւ Յոյն, Պոսնաֆ, Հրեայ, Թուրք,
 Քուլէ ֆով կեցած, ամենք մեկանց
 Կարծես եղած են ամենք մեկ անձ:
 Չօրաց խիտ շարքեր շարժիլ կ'սկսին
 Եւ զինւորական նուագ միասին
 Ճանապարհ կ'ելլանք: Չիտ սել ներմակ
 Հարիւրապետաց տուած են ֆամակ:
 Մեր աներեւոյթ քենամին կանուխ,
 Գեռ դուրս չ'արձակած բուխերիկներ մուխ,
 Մեր վրայ կուգար ան Տօլգուհայէ,
 Աւելի արագ ֆան քոչոլ նայէ:
 Հասաւ ալայնիս հրապարակ մը լայն,
 Ուր գօլ աղասըն հանեց ուժով ձայն,
 Եւ հրամաններ տեղաց ձախ ու աջ.
 Ու նր կազմուած անցաւ նախ առաջ:
 Բիւսար, Իրքիպաս, Բիւսար բիւսարը
 Իրար յաջորդեն, կը մնայ վարը՝
 Բուն գըսմը ֆիւլլին, այս են ետֆն եր ու
 Ճանապարհ կ'ելլայ, տալու ուժեր նոր
 Առաջպահներուն: Նախ մեղմ, ապա խիտ
 Անձրել կը տեղայ: Արքեմն հանգիտ
 Կընեն զինւորներ: Հրամաններ նոր
 Կը ցատկեցընեն զինւորներն բոլոր:
 Չառիվերէ վեր, երբեմն ալ դարվար
 Կ'ելլանք ու կ'իջնանք: Ոչխարաց տալար
 Հոս հոն կ'արածին. զինւորք ալ արդէն
 Ոչխար չէ՞ն միթէ երբ խորհող մարդ են:
 Կակուղ հողերէ ֆալենք դժուարաւ,
 Երբեմն կ'երթանք հիւսիս ու հարաւ:

Մա՛ր շ Մա՛ր շ, հրաման լսուի, կը վազենք
Չեռուրնիս բռնած մեր պաշտելի գեղն:
Ու սողոսկելով կը բռնենք դիրքեր,
Շնչասպառ կ'իյնան՝ անոնք որ են գեր:
Գիրքեր կը ձգենք, գետին կը պառկինք.
Անձրելը դագրի, կը բացուի երկինք:
Իսկոյն նոր հրաման լսուի սիւն կիւ քա՛մ
Սուրբերն անցնին, ձայներով թիֆ քաֆ
Հրացանաց փողին: Ու ալ թենամին
Կուզէ նաշակել համը հիւն իւ մին:
Իսկոյն կը լսուին յարձակման փողեր,
| Մեր նակասագիր, է՛հ, այս է եղեր...
Ու Ալլահ, ալլահ պողալով շաճ հեղ:
Կը վազենք առաջ վազում խելայել,
Նուազը զարնէ եղանակ տենդոս:
Ալ մեր անձը մենք չենք մտածեր հող:
...Մինակ պակաս էր հոսը վառօղին
Ու զոհերն ինկած ասդին ու անդին:
Հրացանի փողէ չէր պայթեր փամփուլէս
Ու չկար իյնող ծակուած սիրտն ու կուէս:
Թնդանօրներն ալ չբացին բերան
Թշնամիէն որս երբէք չկերան:

Եւ օր մ'ալ, աշնան ռազմափորձերուն
Սկսանք այլեւս՝ մօտը թէ հեռուն:
Կապարը փայտէ փամփուլէսներ յատուկ,
Որոնք պայթելուն կը հանեն աղմուկ
Կը տրուէր մեզի:

Պամ պում պամ պում պում
Հրացանաց փողէն կը լսուէր պայթում,

ԹՇՆԱՄԻՆ ԷՐ ՈՐ ԿՐԱԿ ԷՐ ԲԱԳԱԾ,
 ԼԵՈՒԱՆ ՎՐԱՅԿՆ. մԵՐ ՏԵՂԻՆ ԷՐ ՇԱՏ ԳԱԾ:
 ԹՆՂԱՆՕՔՆԵՐՆ ԱՂ ԿՐ զՈՒԱՅԻՆ ԱՂԱ՝Մ
 ՊՂՈՒԼՄ, ԱՂԱՄ, ԱՂԱՄ, ԲԱԳՄԻՅԱ ԱՆԳԱՄ:
 Ա Վ Ն Ր Ի Ա Ք Տ Ր ՈՎ Կ՛ԵՐՔԱՆԻՄ մԵՆԻՄ առաջ,
 Տարածուելով միժժ ղեպի ձախ ու աջ:
 Սպաներու ձայն լսուի չորս կողմէն
 Կը վարեն առաջ զինուորներն ամեն:
 Կը վազեն արագ, կը պառկին գետին
 Գիրքեր գրաւեն, ս ի բ է ռ ի ԵՏԻՆ:
 Ու ա Վ Ն Ր ա Ք ԷՇ,
 Պամ պում պամ պամ պում
 Նորէն հրացաններ հանեն որոտում:
 Ս Ր չ Ր ա, մ ա Ր Շ մ ա՛ Ր Շ,
 Վազեն շնչասպառ,
 Ե Կ Ր Է Ե ա՛ Ք
 Պառկին՝ որ շուտեն կապար
 Նորէն հրաման՝ Շ ի Տ Ե Ք ի ի ա Ք ԷՇ,
 Մեն ալ կրակեն կերպով մը սանկ գէշ:
 Գլխունուս վերել զոռար թնղանօք,
 Հրացաննիս ալ կը հոսէր վառօղ:

ՏԷՎՐԻԷ

Մակեդոնիոյ
Լեւոնեռուն մէջ

Զօրանցիին մէջ կայ շարժում սենդոս,
 Կայտառ զինուորը պատրաստուի հող,
 Ճեպհանէ, չանթա, մաթրա, հրացան,
 Չարըգ ու գալչըն, չհանելով ձայն,
 Հագնի ու կապէ, եւ քիչ մ'ալ ուրախ՝
 Զինուորի կեանքի անուշութիւն, ա՛խ:
 Զինուորը զինուած այլ եւս է պատրաստ՝
 Կարծես նաւ մըն է պարզած առազաս,
 Երբալ բռելու, նեղեցու ալիք՝
 Փոքորիկներու ըլլալ խաղալիք:
 Զանթան կռնակը, քաբօթն ալ կապած,
 Պարկիկ մ'ալ քովեն՝ որուն մէջ կայ հաց.
 Մաթրան շուր լեցուն, կախուած քովն ի վար,
 Որ սաճնայ պիտի արեւին դեմ վառ:
 Մեջքի նեպհանէն յոյժ պատկարելի՝
 Հարիւր եւ քսան բամբուլոսով է լի:
 Մաւզերն անբաժան, զինուորին հոգի՛ն,
 Իրեն ընկերը, ինչքը քանկազին:
 . . . Եւ դուրս կը նետուինք, ու զոյգ կը բռնենք,
 Իրարու կասակ խօսքեր կ'ուղղենք մենք:
 Զիտ պատրաստ են բեռցած քանի մը վրան,
 Զի մըն ալ կրէ երկու պարկ հաց վրան:

Սպան քեթեւոսն կերելայ իսկոյն,
 Ան ալ առած է կարծես սարբեր գոյն:
 Մեջքը գօտիով, սուրն երկար իրեն,
 Փոքրիկ պայիւսակ կախուած իր քովէն:
 Միւս կողմը կախած մաւզեր-ռեւօլվեր
 — Պեխերն սպաին ցցուած է սա՛նկ վեր:
 Ու կ'ելլանք համբայ, կը կտրենք շաս սեղ,
 Հանգիստ ընելով երբեմն քանի մ'հեղ:
 Գիշերը բացը, լեռը պառկիմք մենք
 Գիրկերնիս առած մեր սիրական գէնք.
 Յուրս է, պառկած ենք սեղմ իրարու քով,
 Նեօպէթի կ'ելլանք մենք կարգով կարգով:
 Առաւօտուն մեզ կը բաժնուի հաց
 Նաեւ օրական: Նորէն պատրասուած
 ձանբայ մենք կ'ելլանք: Գիւղեր հանդիպինք:
 Առաջէն կ'երշայ մերին սպան ի՛նք:
 Բարձր լեռներէ մագլցինք երբեմն,
 Քե՛տաճ կը հանուի երբ գոց է մեր դէմն
 Խիտ խիտ ծառերով. քե՛տաճներն աջ ձախ
 Սփռուին իսկոյն, հըրացաննին կախ:
 Շաս անգամ մէյ մէկ, իրարու ետեւ
 Կը քալենք կամաց, երբեմն հեւ ի հեւ:
 Այնքա՛ն բարձրիկ լեռներէ կ'ելլանք,
 — Ով գիտէ որքան անոնց սակ լկայ հանք —
 Որ համբէն ոտքի շեղում մը շիտակ
 Քաշէ անդունդը ու սանի յաւակ:
 Ազարակներէ շուներ կը հաչեն
 Բայց չեն մօտենար, կ'ոռնան հեռուէն:
 Չամերէ կ'անցնինք, հով կը փչէ գով,
 Մաքրանիս լեցնենք պաղուկ ջուրերով:

Տ ե վ ր ի ե ն եր ով պ ա լ ֆ ա ն ն եր ն ա ն եղ՝
Մ ա գ լ ց ե ց ս ն ֆ ու ի ջ ա ն ֆ մ ե ն ֆ շ ա ս հ եղ :
Չ ա ր ք ի ս ն եր ու մ ե ջ ո ս ֆ եր ն ի ս ե փ ու ն՝
Ճ ա մ ֆ ա յ ֆ ա լ ե ց ի ն ֆ եր ք ե մ ն օր ն ի ք ու ն :

ԲՈՒՍՈՒ

Թ ու ր ֆ եւ ա ու լ կ ա ր
Ս ա հ մ ա ն ա գ լ ու ի ի ն
Վ, ր ա յ

Իրիկուն մ'իսկոյն հրաման ելաւ
Որ պասրասուիինք: Յոք կ'ընէր լաւ:
Մարգան կ'ընէինք՝ գօվուէ ֆառուեցանք,
Պասրասուելու քրինք մենք շաս ջանք:
Ճաշերնիս քրինք, զոյգ մ'ալ թ ա հ ի ն հաց,
Չանթա նուս կապած, կոնակնիս առած,
Յիսուն գինուր մենք, ու երկու սպայ
Խոռոք ֆայլերով կ'ելլանք շուս նամբայ:
Մութք կը կոխէ: Լեռան մը յասակ
Հասած չհասած, լեցնենք քրաք քոսք քոսք
Մաւզերնիս փամփուռս, կոնակնիս դարձած
Իրարու ետէ՛ որ չելլէ արկած:
Անձրեւ կ'սկսի: Քալենք հեւալով
Մեծ լեռնէ մը վեր. կը փչէ ցուրտ հով:
Գ ա ու ա գ օ լ մ ք կ ա ր, կ ո շ ու ո ղ Ի ս ք ի ն ա ք
Ամբուքիւն մը լաւ, կ'արժէ տեսնել աղ,
Պասերը բացուած հրացանի ծակեր,
Գ ու լ լ է մ 'ա յ ն եր մ ա կ ց ց ու ա մ դ է ա յ ի վ եր :
Կը մտնենք անկից. աղուր ապաստան
Յուրսին անձրեւին, որ մեզի կուտան:

ԳՕՏԱՔԻՆՆ ԴԷՄԸ. — Խմբակ Պոլսոյ անդրանիկ զինուորներու :
Նասողներն առաջինը՝ Զիմուր Աննուռուկ :

Վառարան մը հոն փայլի, նարնասի,
Տաքցած է դրուած մքերին ալ փայլի:
Մեզ շեն մօտեցներ, հեռուն կը շոգինք,
Քրտիննիս սրբել ա՛լ մենք կ'աշխատինք:
Պահէ մը ետքը՝ սպան կ'առնէ ձայն,
Թէ բ ա ո ու լ յ ա ի մը մենք համաձայն
Պե՛տ է որ շարժինք. բ ա ո ու լ յ ա ն ս ու աւ,
Ամեն մէկ զինուոր ըմբռնեց զայն լաւ:
Մենք դարանակալ, մեզ ով մօտենար,
Տրուած բ ա ո ու լ յ ա ն ըսել չգիտնար,
Կո՛ւ՛վ, նակսին փամփուռս պի՛ս՝ պարպէինք
Առջեւնիս ելլողն ով որ ըլլար ինք:
Ութական հոգի, մէկ ալ տասնապէս
Զատեցին մեզի, Զ ա ու շ մ'ալ մեզ հետ,
Ճամբայ կ'ելլանք ալ, մութին, անձրեւով:
Շուներ կը հաչեն, հո՛՛վ հո՛՛վ հո՛՛վ հո՛՛վ հո՛՛վ,
Գիւղի գամփուր են: Որոշուած տեղեր
Բ ու լ ս ու լ պի՛ս՝ ըլլար. դիմացնիս սանկ վեր,
Լեռ մը կար բարձր՝ գագաթը ձիւնօտ,
Ժայռերու մեջտեղ կը դարանինք հող:
Ք ա բ օ թ նիս փակենք, պ ե յ ի կ նիս փռենք,
Ք ա բ օ թ ը հագնինք, ու առած մեր զենք
Գիրկերնիս՝ նստինք. Ոտերնիս փաթնայ,
Կը դողանք ցուրտէն, սասանի օդ կայ:
Ութ զօրքի աչքեր զատ զատ կետրու
Կեդրոնացած են, մօտը քէ հեռու:
Երբեմն հազալու ձայներ մը խեղդուկ
Լսուի կոկորդէ, կը խօսուի գաղտուկ:
Եւ յանկարծ վը՛ժժ, վը՛ժժ պայթումներ երկու
Կը պատեն օդը, կ'արձագանգեն ու

Կը ցասկեցընեն հրացանի փողեր,
 Ամեն մ'էկ զինւոր ցասկէ սեղէն վեր .
 Ու նորէն բռնէ ամեն մէկն իր սեղ,
 Պաղարիւնուքի'ն ներկայ է այդսեղ :
 Պահէ մը ետք կեղայ սուներ մը մեջսեղ
 Տասնապետն ձայնէ հեռուէն մէկ հեղ
 Հարցնէ բ ա ռ ու լ ա ն . եկուոր զինւոր՝
 Կը պասասխանէ, հրաման բերէ նոր,
 Ու մեզմէ կ'առնէ հինգ զինւոր՝ անդին
 Տանելու համար . ջանք կար որ չորսդին
 Բռնուէր բ ու լ ա ու ն , բ ա ռ ա ֆ ո յ ն եր ու
 Մեջսեղը սեղ սեղ, հեռուէ հեռու .
 Այն երկու պայքիւնն մեր ձախէն եկած՝
 Երեք սուների վրայ էր արձակուած :
 Ռոնք փորձէին անցնիլ մերին հող :
 Եւ մեր զինւորներ չէին տուած թող :
 Պ ա ս գ ը ն կը սրուի հետեւեայ առտուն
 Կը խուզարկուի պուլկարներու տուն :

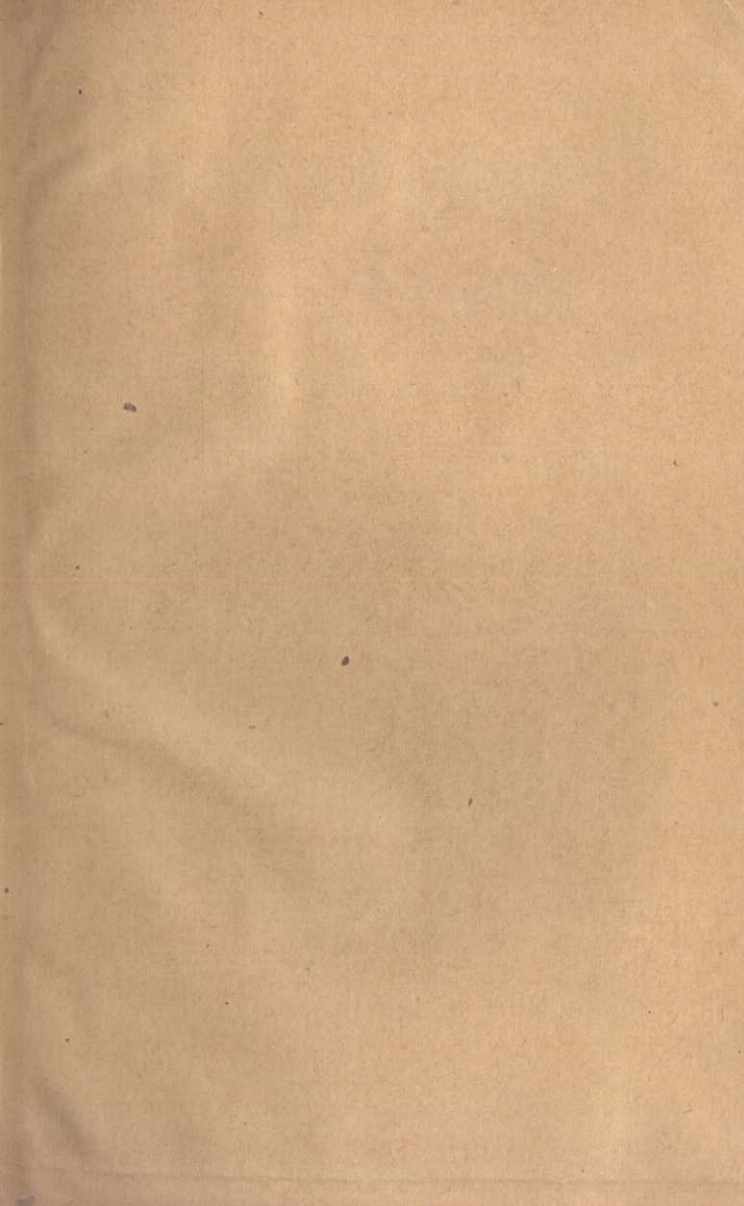
ՋԻՆԻՈՐԻՆ
ՆԱՄԱԿԸ

Չիերու վզին զանգակներն մեղմիկ
 Կուգան հեռուէն . կը հասնին լասիկ
 Ու ալ յսակնան, չընկըլ, չընկըլ, չըն,
 Հրացան ուսին ն ա ն ս ա Ր մ ա մ'առաջն
 Բօսան է որ գայ շաբաթն երկու հեղ
 կտրելով Պոլսէն հինգ օրուան մը սեղ
 Երկու ձիեր միշտ պարկերով լեցուն
 Յաղթական մտնեն, նոյնիսկ սեղայ ձիւն

Հին զինուորներ, այդ պարկերուն սակ
 Թե սփռեան ընող կրակըսակ..,
 Թե սփռեան ի լեռ թե սփռեան կեյսի
 Գրեթէ զինուոր մը միշտ պողայ պիտի,
 Ուշացող նամակ, սպասուած դրամ
 Ա՛ն կը հասցնէ սալով անուշ համ
 Զինուորի կեանքին: Զրնկըլ, չրնկըլ, չրն,
 Զանգակներու մեղմ ձայներու հունչն,
 Պահ մը կ'օրօրէ զինուորը պանդուխտ,
 Ա՛յն որ հայրենիք դրկած է իր թուղթ:
 Նամակներն հասնին կուգան զօրանց
 Իսկոյն բաժնուի տերերուն անոնց,
 Նամակն առնողը փառուի անկիւն մը.
 Զառնողն անձկանօք՝ պանա սա եօզ մը՝
 Կըսէ սրտաբեկ: Վերէն մինչեւ վար
 Նամակներ լափուին. Նէ՞ հավասիս վար
 Կոչեն անհամբէր զինուորները հին,
 Նամակ առնողին պատելով չորսին

Պոլսոյ զինուորներ երբ ձուլմա հասան
 Նամակասան մեջ դրուած լայն մասան
 Լեցաւ նամակով. ձուլման այդքան շատ
 Տեսած չէր նամակ, զինք զարմացուց ադ.
 Որ մեկը իրկեց երեք չորս նամակ
 Կարծես գտած էր մեյլանի մը ակ.
 Ուրիշներ ալ միշտ մեկ կամ երկու հաս՝
 Ճանբայ հանեցին Ասուծոյ շարքա:

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Զինկօհրաձ-կալվանիսք
Յարուքիւն Համամնեանի փորագրասունը: Պօ-
լիս, Պապը Ա.ի հասսէսի ճըղալ օղլու եօգու-
տու թիւ 24:

hugh

